

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΑ΄.

✻ ΑΘΗΝΑΙ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1923 ✻

ΑΡΙΘ. 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εργασίαι του Συλλόγου. — Υπόμνημα περί του Σχεδίου Πόλεως.

Αι νεώτεροι εγκαταστάσεις της Γαλλικής Έταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου.

Η διάλεξις του κ. Pleyber περί της εγκαταστάσεως των προσφύγων.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ 1)

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Σ. Ὑπουργεῖον

Κύριε Ὑπουργέ.

Ὁ Πολυτεχνικὸς Σύλλογος παρακολουθῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἀφορῶντα ζητήματα ἠσχολήθη ἐπανειλημμένως ἐν πολλαῖς δημοσίαις συνεδριάσεσιν ἀπὸ τοῦ 1918 ἰδίως περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν τονίσας τὸ ἐπεῖγον τῆς συντάξεως αὐτοῦ κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τῆς οἰκοδομικῆς στασιμότητος καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς προβλεπομένης ἐντατικῆς οἰκοδομικῆς μεταπολεμικῆς περιόδου.

Ἐπίσης κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1920 ὅτε συνῆλθε τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπ. τῆς Συγκοινωνίας συγκροτηθὲν Ἀνώτατον τεχνικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ὃ ἡμέτερος σύλλογος συμμετέσχεν ἐνεργῶς ἐπὶ τῆς συζητήσεως περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶχε συσταθεῖ ἢ κατὰ τὸν Νόμον 1709 ἐπιτροπὴ ὅπως ἐπεξεργασθῆι τὸ ὁριστικὸν σχέδιον.

1) Τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον ὑπόμνημα ὑπεβλήθη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον κατόπιν δημοσίας συνεδριάσεως τοῦ Συλλόγου, ὃν τὰ πρακτικὰ θὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον τοῦ Ἀρχιμήδους.

Ἐκτοτε τὸ ζήτημα δὲν ἐπανῆλθεν ὡς ὄφειλεν εἰς ἐπίσημον δημοσίαν συζήτησιν, ὃ ἡμέτερος σύλλογος ὅμως κατ' ἐπανάληψιν ἐπραγματεύθη τὸ ζήτημα ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίγειον καὶ τὰς κεντρικὰς ἀρτηρίας συγκοινωνίας τοῦ ἄστεως καὶ ἐπικοινωνίας πρὸς τὰ προάστεια, τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἐξοχικοὺς συνοικισμοὺς καθ' ὅσον αἱ ἀρτηρίαὶ προσπελάσεως καὶ περιφερικαὶ εἶναι ἑλλειπτεῖς, αἱ τοπικαὶ δὲ συγκοινωνίαι ἀνεπαρκεῖς, τῶν πάντων γεγενημένων ἄνευ συστήματος ἔστω καὶ κακοῦ. Ἡ κατάστασις αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τῆς πόλεως ἀπὸ 1833 ἠϋξήθη δι' 79 προσθηκῶν γενομένων ἀσκόπως, ἄνευ τοπογραφικῆς γνώσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐπιστήμης τοῦ πολιτισμοῦ (urbanisme).

Ἡ ἐκ τῶν πολέμων ὅμως προελθοῦσα κρίσις τῆς κατοικίας ἐκδηλωθῆις τελευταίας παρ' ἡμῖν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς ὀξείαν μορφήν λόγῳ τῶν προσφύγων ἐπετάχυνε τὴν προβλεπομένην περίοδον τῆς ἀθρόας οἰκοδομήσεως εἰς βαθμὸν ἀνησυχητικὸν καθ' ὅσον τείνει αὐτόχρημα νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐφαρμογὴν οἰοῦντίποτε σχεδίου, ὡς ἐκ τῆς οἰκοδομήσεως ἀκινήτων μεγάλης χρηματικῆς ἀξίας, καὶ δημιουργίας συμφερόντων ἰδιωτικῶν ἀντικρῶ ἀντικειμένων εἰς τὰ γενικά συμφέροντα τῶν κατοίκων.

Ἐπὶ πλέον κινδυνεῖ ἡ πόλις νὰ τσερηθῆ πάσης ἐξοχῆς ἀξίας τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς ὡς κέντρου ἀναψυχῆς διὰ τῆς οἰκοδομήσεως αὐτῶν κατὰ τρόπον ὅστις οὔτε εἰς τὰς πόλεις σήμερον ἐπιτρέπεται.

Ὁ Πολυτεχνικὸς Σύλλογος ἐν τῇ συνεδριάσει αὐτοῦ τῆς 17ης Μαρτίου ἐ. ἐ. συζητήσας περὶ τῶν οὕτω δημιουργουμένων ἐμποδίων εἰς τὰς ἐφαρμογὴν παντὸς σχεδίου μεταξὺ ἄλλων

1. Τῆς ἀνεγέρσεως προχείρων προσφυγικῶν συνοικισμῶν τεινογταν ὅμως νὰ μονιμοποιή-

θῶσιν εἰς μέρη προωρισμένα διὰ τὴν ἀναπονήν τῆς πόλεως ὡς ἡ Φαληρική Ἀκτῆ.

2. Τῆς δημιουργίας περιφερικῶν καὶ προστασιακῶν συνοικισμῶν συγκειμένων ἐκ συμφύρματος οἰκιῶν ἀτάκτως καὶ ἀτέχνως ἀνεγερθεισῶν ἄνευ μελέτης τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς πρὸς τὴν πόλιν συνδέσεως.

3. Τῆς ἀναρριχίσεως τῶν ὁδῶν κατ' εὐθύγραμμον προέκτασιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῶν λόφων καὶ οἰκοδόμησιν αὐτῶν ἀντὶ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν εἰς περιπάτους.

4. Τῆς κερδοσκοπίας τῆς γῆς παρ' ὁμίλων δημιουργούντων ἐξοχικούς συνοικισμαὺς πρὸς διάθεσιν οἰκοπέδων εἰς βᾶρος τοῦ κράτους καὶ τοῦ Δήμου, καθ' ὅσον οἱ κάτοικοι τῶν Συνοικισμῶν αὐτῶν θὰ ζητήσωσι συντόμως τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν συγκοινωνίας, ἀσφαλείας, φωτισμοῦ, ὑδρεύσεως κλ. παρὰ τοῦ κράτους καὶ τοῦ Δήμου.

5. Τῆς καταπατήσεως τῶν παραλίων καὶ πωλήσεως αὐτῶν ὡς οἰκοπέδων καὶ στερήσεως τῶν πολιτῶν ἀπὸ τῶν φυσικῶν αὐτῶν περιπάτων ἀναψυχῆς ὅπως κατασκευασθῶσιν εἴτα διὰ τεχνητῶν κρηπιδωμάτων καὶ μεγίστων δαπανῶν καταστρεφομένης οὕτω ἀνεπανορθώτως τῆς αἰσθητικῆς τῶν παραλίων τούτων κλπ.

Λαβὼν δ' ὑπ' ὄψει πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα δυσεπανόρθωτα κακὰ, ἀπεφάσισε ν' ἀναφερθῆι πρὸς Ὑμᾶς κύριε Ὑπουργέ καὶ παρακαλέσῃ ὅπως ἐνεργήσῃτε καὶ δοθῆι τέρμα ταχύτατον εἰς τὴν λυπηρὰν ταύτην κατάστασιν, σταματήσῃ τὸ κακὸν καὶ περατωθῆι ὅσον τάχιον ἢ περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως μελέτη ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν πρὸς τετελεσμένον γεγονόςτων τὰ ὅποια θὰ καταστήσωσι σχεδὸν ἀδύνατον τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων, ἀντιλαμβανόμενος πλήρως τὴν τὴν εὐθύνην ἣν ὑπέχει ὁ τεχνικὸς κόσμος ἀπέναντι τῶν κατοίκων τῶν δύο πόλεων καὶ τοῦ κράτους, ἂν μὴ ἔψωσῃ φωνὴν πρὸς ἀναγκάστῃσι τῶν ὁσημέραν συσσωρευομένων ἐμποδίων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν εἰς τόπον διαμονῆς ἄξιον τοῦ ὀνόματος αὐτῆς καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς αὐτῆς σπουδαίτητος.

Διὰ ταῦτα παρακαλεῖ Ὑμᾶς Κύριε Ὑπουργέ ὅπως:

α) Ἐπεκταθῆι ἡ δικαιοδοσία τῆς κατὰ τὸν Νόμον 1709 ἐπιτροπῆς ἐφ' ὅλου τοῦ λεκανοπέδου τῆς Ἀττικῆς.

β) Τεθῆι φραγμὸς εἰς τὴν ἰδιωτικὴν κερδοσκοπίαν ἐπὶ τῶν γηπέδων ὥστε νὰ μὴ δημιουργῶνται πηγαὶ ὑποχρεώσεων εἰς τὸ κράτος καὶ τὸν δῆμον, ζημιούντι δὲ μεγάλως καὶ τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἀνοικοδόμητα μέρη.

γ) Περαιωθῆι τὸ ταχύτερον ἡ μελέτη περὶ τοῦ Σχεδίου τῆς πόλεως καὶ δοθῆι εἰς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ τεχνικοῦ κόσμου, διότι δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐπὶ πλέον ἀναβολὴ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν κύριε Ὑπουργέ δὲν εἶχον παρασχεθῆι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως πλήρη τὰ μέσα τῆς ταχείας προόδου τῆς ἐργασίας, παρακαλοῦμεν ὅπως παρασχεθῶσιν αὐτῇ πάντα τὰ ὑλικά καὶ τεχνικά μέσα ἐνισχυομένης τῆς τοπογραφικῆς καὶ πάσης ἄλλης ἀναγκαιούσης ὑπηρεσίας καὶ διδομένων πάντων τῶν ἀπαιτουμένων χρηματικῶν πόρων, ὅπως μὴ μείνῃ ἄκαρπος ἡ πανθομολογουμένη ἐργατικότης καὶ ἐπιμέλεια τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀπὸ τοῦ 1920 δὲν ἔπαυσε συνεχῶς ἐργαζομένη.

Εὐελπιστοῦντες, Κύριε Ὑπουργέ, ὅτι συμμεριζόμενος τὰς γνώμας τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου θέλητε εὐαρεστηθῆι νὰ ἐνεργήσῃτε τὰ δεόντα, ὅπως θεραπευθῶσι τὰ ἄνω ὑποδεικνυόμενα ἄτοπα πρὸς πρόληψιν τῶν ἐκ τῆς παρατάσεως τῆς καταστάσεως ταυτῆς προξενουμένων ἀνεπανορθώτων ζημιῶν.

Διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Α. Ἀντωνιάδης, Α. Βεργέλης,

Π. Ζαχαρίας, Σ. Τσιπούρας,

ΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΛΑΥΡΕΙΟΥ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἀπόσπασμα ἐκθέσεως ¹⁾ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς βιομηχανίας εἰς τὰ Μεσόγεια καὶ Λαυρωτικῆς ἀφορῶν τὸς νέας ἐγκαταστάσεις μεταλλουργίας μολύβδου καὶ ἀρσενικοῦ τῆς Γαλλικῆς ἐταιρείας Λαυρίου, ὡς καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν κυριωτέρων αὐτῆς μεταλλουργικῶν προϊόντων κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

Ἡδη ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ Ἀρχιμῆδει πρὸ ἐτῶν ἐκθέσεις περὶ τῶν τότε ἀρξαμένων νεωτερισμῶν περὶ τὴν μεταλλουργίαν ταύτην, περὶ μὲν τῶν ἀμερικανικῶν καμίνων καὶ διαφόρων

1) Μικὴλ Ν. Ἐκθέσεις περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐν Λαυρίῳ καὶ λοιποῖς χωρίοις τῆς Ἀττικῆς βιομηχανίας ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κατὰ Νοεμβρίον 1920.